

Fou aleshores quan, en un article al diari *Los Angeles Times*, va criticar els governs de Washington i de Moscou, en què acusava els uns de tenir poc interès a capturar el traficant i els altres de donar-li protecció.

Armar l'Iraq. El pitjor de tot, tanmateix, és la sospita que el 2003 els Estats Units van col·laborar amb Bout per tal d'enviar armes a la guerra de l'Iraq. Segons que s'explicava fa dues setmanes en un extens reportatge publicat a *Der Spiegel*, avui dia encara no és clar si el govern dels Estats Units estava al corrent que Bout era el propietari de la companyia Irbis Air, que fou subcontractada per l'exèrcit nord-americà i per una empresa de

seguretat del grup Halliburton, del qual el vice-president Dick Cheney havia estat el director general. Segons aquest setmanari, és segur que els avions d'Irbis Air van aterrar a Bagdad i a la base de Balad, a l'Iraq, cosa que requeria un permís especial dels americans. Els periodistes Douglas Farah i Stephen Braun van descobrir que Irbis va fer almenys 1.000 vols a l'Iraq entre els anys 2003 i 2004.

Sigui com vulgui, a partir del 2007 les coses van canviar per a Viktor Bout. El govern dels Estats Units va ordenar la creació d'una unitat especial amb l'objectiu de capturar-lo. D'aquesta manera, fent-se passar per membres de les Forces Armades Revolucionàries de Colòmbia, les

Un membre del consell de seguretat dels EUA diu que Bout és un "fenomen de la postguerra freda per a qui no hi ha límits"

Intercanvi d'alt nivell

L'afer de Viktor Bout ha afectat també la política interna tailandesa. L'oposició d'aquest país ha denunciat que un home de confiança del primer ministre Abhisit Vejjajiva va intentar negociar amb Bout en canvi de no extraditar-lo als Estats Units. Segons l'oposició, el govern tailandès pretenia aconseguir que Bout involucrés el seu líder, l'ex-primer ministre Thaksin Shinawatra, en el terrorisme internacional. A més, segons aquesta versió, el govern tailandès va demanar a Moscou d'alliberar Bout en canvi de la detenció de Thaksin, que sovint viatja a Rússia. Fins i tot, l'oposició assegura que el govern va demanar a Bout sobre la manera d'abatre l'avió privat de Thaksin, que actualment viu a l'exili i que té una ordre de captura pendent a Tailàndia. El primer ministre Vejjajiva ha negat totes les acusacions de l'oposició.

FARC, uns agents nord-americans van posar-s'hi en contacte a través d'un intermediari per proposar-li la compra de 700 míssils terra-aire i 5.000 fusells Kalàixnikov, per un valor de vint milions de dòlars. En un primer moment, Bout no va mossegar l'ham i, fins i tot, va deixar plantats els seus interlocutors en una trobada que havien acordat a Bucarest. Però el març del 2008 va acceptar de trobar-se amb els falsos clients en un hotel de Bangkok, on fou detingut.

Des d'aleshores, Viktor Bout ha estat en una cel·la d'una presó de la capital de Tailàndia, esperant com es resol·lia la petició d'extradició cursada pel govern dels Estats Units. La principal pregunta que envolta aquest cas és per què l'acusació només inclou l'intent de vendre armes a les FARC i no la suposada relació de Bout amb els conflictes africans, amb els talibans i amb la guerra de l'Iraq. Tot plegat fa que molts experts es demanin si els Estats Units miren d'evitar un conflicte amb Rússia, impedint que es descobreixi qui dona suport a Bout i, alhora, amagant també la seva col·laboració amb l'exèrcit nord-americà.

Xevi Camprubi

Sou un traficant d'armes buscat arreu del món, opinió que comparteixen també les Nacions Unides. Un ex-ministre britànic us va titllar de "comerciant de la mort". La Interpol tenia una ordre de detenció contra vostre. Sou acusat, entre més coses, de proporcionar armes a faccions enfrontades de l'Afganistan, del Congo, d'Angola i de Libèria.

—Tot això és mentida. És probable que els americans es creguin aquella pel·lícula d'*El senyor de la guerra*. Definitivament, hi ha hagut una cacera de bruixes contra mi. Els americans m'han destrossat el negoci i la família. I a més, se m'han quedat els diners.

—**Realment comteu que algú s'ho cregui, això? Les investigacions de l'ONU a Angola han demostrat que, a la guerra civil d'aquest país, vau proporcionar armes a totes dues faccions. A Ruanda, presumptament vau armar els rebels i l'exèrcit del govern. I sembla que vau fornir armes al dictador liberianès Charles Taylor.**

—Aquesta qüestió de l'Àfrica s'ha tret totalment de polleguera i s'ha fet una muntanya d'un gra de sorra.

—**Heu traficant amb armes o no?**

—He transportat armes. He transportat armes per al govern d'Angola. Vaig fer arribar armes a la República del Congo. A mitjan anys 90, vaig fer arribar —només transportar, res de vendre!— armes al govern afganès d'Ahmed Shah Massud i Burhanuddin Rabbani. També vaig transportar soldats francesos a l'"Opération Turquoise", per exemple...

—**...Això va ser el 1994, durant el genocidi a Ruanda, quan els francesos van garantir de facto la retirada dels refugiats hutus cap al Congo...**

—... fins i tot vaig transportar soldats francesos a fer maniobres amb els alemanys. Què pot tenir de dolent això?

—**Parleu com si fóssiu un xaiet. Amb tots els respectes, les investigacions de l'*Spiegel* també corroboren el vostre paper de traficant d'armes en països amb embargaments d'armes de l'ONU.**

—Doncs, per què, per exemple, el govern de Ruanda hauria comprat armes a un jove com jo en aquella època? Oficialment les podien comprar a uns altres governs.

—**El tràfic d'armes és un negoci lucratiu.**

“Hi ha una cacera de bruixes contra mi”

Víktor Bout (Duixanbe, Tadjikistan, 1967), presumpte traficant d'armes, ha estat acusat pels Estats Units de conspiració, intent d'assassinat de ciutadans americans i suport a organitzacions terroristes. Ell ho nega i assegura que no n'hi ha cap prova.

—Sigui com sigui, és arriscat. Ningú no et garanteix préstecs per a finançar compres d'armes. I si, en definitiva, el destinatari decideix de no pagar, qui s'ha de demandar per recuperar els diners? No puc pas muntar una paradeta a la plaça del mercat de Bangui, a la República Centrafricana, i anunciar a crits la venda d'armes. A sobre, els africans se les solen vendre entre ells: els angolesos han venut armes al Congo i a Ruanda. Les armes russes són un material molt poc corrent a l'Àfrica. Resulten massa cares per als africans. En canvi per allí hi ha un munt de kalàixnikovs xinesos. La major part d'armes són velles i rovellades.

—Així i tot, admeteu que **vau lliurar armes al govern d'Angola. En cap moment no us vau malfiar que allò atiava una guerra civil?**

—Els americans també han lliurat armes a Angola! Van proveir els d'UNITA. Això és una hipocresia solemne. Els mateixos americans van crear al-Qaida i ara hi lluiten contra. Van armar els talibans i ara s'hi enfronten. Això és ser caragirat.

—**També hi ha qui diu que vau lliurar armes als talibans.**

—Els americans no en tenen cap prova, d'això. Jo mai no he fet negocis amb els talibans. Els russos tampoc no ho

haurien acceptat mai. Odiem els talibans. Jo vaig intentar donar un cop de mà a Ahmed Shah Massud de l'Aliança del Nord. L'única ocasió en què vaig establir contacte amb els talibans va ser quan aquests van segrestar un equip rus. Els ostatges van dominar els segrestadors a la pista i nosaltres ens els vam endur després d'unes llargues negociacions, juntament amb els talibans capturats.

—**També se suposa que vau donar suport al dirigent rebel i presumpte criminal de guerra Jean-Pierre Bemba, actualment processat pel Tribunal Internacional de Crims de Guerra de l'Haia. Els seus soldats són acusats d'assassinats, violacions i tortures.**

—Bemba no ha fet cap mal. És amic meu; no és cap assassí. Però també ha tingut un problema amb els americans, que tot d'una l'han abandonat.

—**I no vau fer arribar ni una arma a Bemba?**

—No. Li vaig enviar peces de recanvi d'helicòpters.

—**En aquest cas, els nostres testimonis també ho expliquen diferent. De totes maneres, han valgut la pena per a vós els negocis africans?**

—Després d'un parell o tres d'anys, vaig fer la pau. Però el 2000 i el 2001,

els negocis van tornar a anar per avall. Va ser quan es va publicar l'informe de les Nacions Unides...

—**...Que us acusa de tràfic d'armes.**

—Un informe escrit bàsicament per un belga d'una organització no governamental de poca importància. No hi va contribuir ni un expert, ningú de la policia ni de la diplomàcia. Un informe d'un novençà, però amb un impacte enorme. Tot d'una em vaig convertir en *persona non grata* arreu. Allò va significar la fi de la meua empresa de transport.

—**Sembla que encara sou propietari d'Air Bas, firma que podria haver transportat or per als talibans.**

—No tinc res a veure amb els talibans. Air Bas tampoc no és empresa meua, sinó del meu germà Serguei.

—**Aviat haureu d'encarar les acusacions d'un tribunal a Nova York...**

—...Que serà una farsa, un judici de demostració de força com els que es feien a Rússia amb Stalin o a l'Alemanya nazi. Ja tenen el veredict. Creieu que els americans han invertit tants diners per enganxar-me si volien capgirar la història i tornar-me a deixar anar? Jo no.

Thilo Thielke

Traducció: Carles Urritz